

रेखदेख

www.rekhadekh.com प्रेस काउन्सिल नेपालद्वारा 'ख' मा बर्गिकृत साप्ताहिक

वर्ष ५ अंक २७ रुकुम २०७६ असार ८ सोमबार 24 June 2019 Monday मूल्य २० पृष्ठ ६

रेखदेख

पत्रिकाको ग्राहक बन्नु परेमा
सूचना तथा विज्ञापन छपाई गर्नु परेमा
पत्रिका नियमित नआएमा
समाचार तथा विचार छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्कको लागि :
९८५१२३६७९३, ९८४७८७६७९३
Email-info@rekhadekh.com

ओलीको समय
प्रधानमन्त्रीलाई जनहितकारी काम गर्न के ले रोकेको छ ? डराउनु पर्ने त भ्रष्टाचारी हो तर तर्साउन थालिएको छ मिडियालाई..... ।

किन डराउँछन पत्रकारितासँग ?
यस्तो लाग्छ, सत्ताका हर्ताकर्ताहरु लोकतान्त्रिक राज्यको चौथो अङ्ग मिडियालाई पाठ पढाउने चाहना राख्छन्..... ।

सुन्दरी भएको भन्दै कारवाही
महिला वढी सुन्दर भएका कारण सडकमा रहेका अन्य यात्रु तथा चालकहरुको ध्यान भड्किन सक्ने र दुर्घटना हुनसक्ने भन्दै उनलाई कारवाहि गरिएको ...।

गरिबको पीडा 'पैसा सकियो, उपचार सकिएन'

प्रवीर वदेल/रेखदेख
रुकुम

आठविसकोट नगरपालिका-२ स्यालाका ३८ वर्षिय मन्जित यरी ऋणले चर्लममै डुवेका छन् । छ महिना अघि छोरा हिमाल यरीको उपचारको लागि काठमाडौं पुगेका उनी काठमाडौंका अस्पताल चर्हदिमा सम्पती सकिएको हो । तर उनको छोराको उपचार भने सकिएको छैन । उनी अमिलो मुख बनादै विरामी छोरा हिमाललाई बोकेर जेठ अन्तिम साता घर फर्किए । उनी भन्छन्, 'सम्पती सकिएर ऋणको भारी बोकीयो, तर छोरालाई निको बनाउन सकिएनन् ।' छोराको उपचारकै लागि आफ्नो १ रोपनी जग्गा बेचेका यरीले साँढुबाट चर्को व्याजमा रु. ७ लाख ऋण लिएर खर्च गरेको बताउँछन् ।

तीन वर्षिय हिमाल यरीका दुई बटै आँखाको ज्योति गुमे छ । उनी ६ महिनाको हुँदा सामान्य आँखा पाक्ने समस्या देखिएको थियो । गाउँमै धामी, भौँकी र जडिवुटीले आँखा पाकेको सञ्चो त भयो तर आँखा ज्योती नै गुमेको उनको परिवारलाई पत्तै भएन । छोरा हिमाल दुई वर्षको पुगेपछि मात्रै आँखाको ज्योती गुमेको यरी परिवारले थाहा पाएको आमा जयकला यरीले बताईन् । उनले भनिन्, 'छोरा जब हिड्न खोज्यो, अनि जमिन (भुई) माल्डियो ।' गाउँमा देउता रिसाएको भन्दै उनीहरुले गाउँकै मन्दिरमा भाकल गरे, धामी, भौँकी गर्दा दर्जन वढी खसी बोका काटेर पुजा गरेको यरी परिवारले बताएको छ । केही सम्पती धामी भौँकीमै सकिएपनि सञ्चो भएन । 'सास छन्जेलको आस' भने भै यरी परिवारले हिमालको उपचारका लागि जग्गा बचेर गत पुस महिनामा काठमाडौं पुगेका थिए । सुरुमा काठमाडौंको तिलगंगा आँखा अस्पतालमा पुगेका यरी दम्पतीलाई हिमालको आँखाको क्यान्सर भएको भन्दै

कान्ति बाल अस्पताल पठाएको थियो । कान्ति बाल अस्पतालले पनि अनुमानकै भरमा क्यान्सर भएको भन्दै एक महिना किमो चलाएको बुवा मन्जित यरीले बताए । उनका अनुसार -अस्पताल बाहिरबाट (नीज मेडिकलबाट औषधी खरिद गर्नुपर्ने बाध्यता थियो । कान्ति बाल अस्पतालको फार्मसीमा औषधी पाईन्थ्यो पाईदैनथ्यो, तर बाहिरबाट किनेर ल्यानु भनेपछि नीज क्लिनिकबाट औषधी खरिद गरेको उनको भनाई रहेको छ । यरीका अनुसार -'कान्ति बाल अस्पतालमा भण्डै साढे ४ लाख रुपैयाँ खर्च भएको थियो ।' कान्ति बाल अस्पतालमा पनि लामो समय उपचार गर्दा समेत रोगको निदान नभएपछि फेरी विरामी छोरालाई बोकेर तिलगंगा आँखा अस्पतालमा पुगेका यरीलाई आँखाको क्यान्सरको जाँचकै लागि फेरी काठमाडौं टिचिङ अस्पताल पठाईयो । काठमाडौं टिचिङ अस्पतालले बच्चाको आँखाबाट पानी निकालेर क्यान्सर भए नभएको जाँच गराएर एक हप्ता पछि रिपोर्ट दिएको थियो । रिपोर्टमा क्यान्सर नभएको काठमाडौं टिचिङ अस्पतालको रिपोर्टमा देखाईएको छ । टिचिङको रिपोर्ट पछि तिलगंगा आँखा अस्पताल पुग्दा मात्र उपचार नहुने भन्दै फिर्ता गरायो । छोराकै उपचारको लागि भण्डै ६ महिनामा रु ७ लाख रुपैयाँको ऋणको भारी बोक्नु परेको यरी दम्पतीले जनाएका छन् । हामीले ६ महिनामा जग्गा बेचियौं, ऋणको भारीले थैचिए सकेका थियौं, अस्पतालले पैसा सकिएपछि उपचार हुँदैन भन्यो, हामी घर फर्कियौं । यरी दम्पती पुस महिना काठमाडौं पुगेका उनीहरु जेठ ८ गते रुकुम पुगेका छन् ।

तर उनीहरुसँग उपचार गर्ने पैसा छैन । उपचारमै जग्गा र साँढुको ऋणले थैचिएका उनीहरुको सम्पतीको नाममा खुसको छानो भएको सानो घर र केही जग्गा बाँकी छ । उता छोराको उपचार भएन, यता एक रोपनी जग्गा पनि रहेन मन्जित यरी भन्छन्, 'साँढुको ऋण कसरी तिर्ने भन्ने चिन्ताले सताउने गरेको छ ।' ऋण काँडेर छोराको उपचारमा खर्चिएका यरीले छोरा उपचार गराएर विदेश जाने र ऋण तिर्ने सूरमा थिए । सञ्चो नभएपछि छोराकै रेखदेख गर्दैमा दिन जाने गरेको बताए ।

अस्पतालको हैरान
यरी परिवारलाई अस्पतालले दिकदार बनाएको बताएका छन् । ६ महिना अस्पताल चर्हदा चर्हदा उनीहरु दिकदार बनेका हुन् । अस्पतालमा महँगो औषधी, डाक्टरको भर्किने व्यवहार सामान्य उपचारको लागि महिनौं कुर्नुपर्ने बाध्यताले दिक्क बनाएको मन्जित यरीले बताएका छन् । अफ्न नभएको रोगको उपचार गर्ने र रोगनै पत्ता नलगाउने कारणले उनीहरुलाई थप पीडा दिएको जनाएका छन् । उपचार गर्दा गर्दा पैसा सकिएपछि घर फर्किने अस्पतालले बनाएको हो ।

उपचारको माग
यरी परिवारले छोरा हिमालको उपचारको लागि माग गरेका छन् । उपचारकै क्रममा सम्पती सकिएपछि स्थानीय सरकारका साथै प्रदेश र संघीय सरकारलाई छोराको उपचार गरिदिन माग गरेका हुन् । संघीय राजधानीका अस्पतालबाट पैसा सकेर फर्किएका उनी अहिले (स्थानीय सरकार) आठविसकोट नगरपालिकामा धाउन थालेका छन् । जेठ अन्तिम साता आठविसकोट नगरपालिका पुग्दा नगर प्रमुख तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लाई नभेटेपछि रिक्तोहात फर्किएका उनी फेरी नगरपालिका पुग्ने जनाए । उनले छोरा हिमालको उपचार को लागि सबैलाई अपिल गरेका छन् ।

रेखदेखको ग्राहक बन्न

रुकुम (पश्चिम) :
९८४७८७६७९३
रुकुम (पूर्व) :
९८६९९८३२२८
९८२४५२०१०९
बहुउद्देश्यीय सेवा
सम्पर्क प्रा.लि.
९८४४९१७४८५

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय रुकुम (पश्चिम) को सूचना

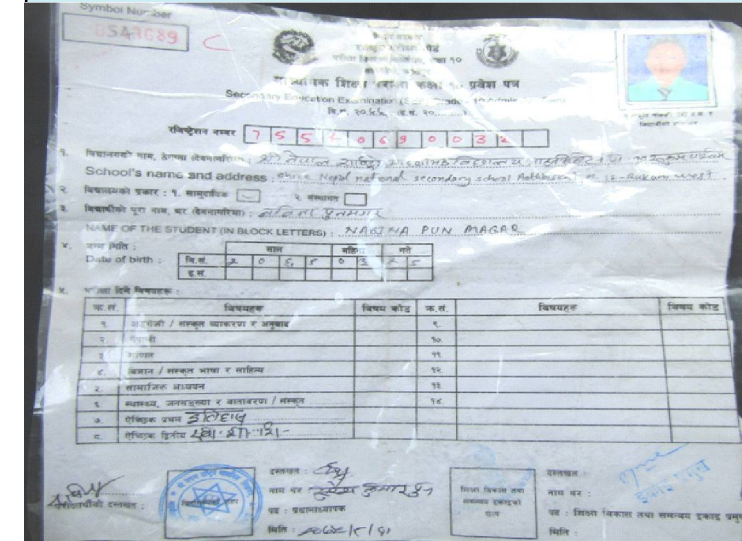
प्रस्तुत विषयमा स्वास्थ्य कार्यालय रुकुम पश्चिमको आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगमा यस जिल्लाको तपशिलको स्थान, मितिमा निःशुल्क पुरुष स्थायी बन्ध्याकरण(भ्यासेक्टोमी) शिविर तथा लामो अवधिको अस्थायी साधन आई.यु.सी.डि./ईम्प्लान्ट सेवाहरु दिईने भएकोले सन्तानको रहर पुगिसकेका महानुभावहरुले समयमै सम्पर्क राखी मौकाको फाईदा लिनुहुन हार्दिक अनुरोध छ ।

तपशिल :

क्र.स.	स्थान	मिति	कैफियत
१	सानेभेरी गाउँपालिकाको सिम्लीमा	२०७६/०३/११-१३	
२	आठविसकोट नगरपालिकाको मूलबजार गोतामकोटमा	२०७६/०३/१२	
३	आठविसकोट नगरपालिकाको राडिज्युला	२०७६/०३/१४	
४	चौजहारी नगरपालिकाको चौरजहारी अस्पतालमा	२०७६/०३/१६-१७	

थप जानकारीको लागि : स्वास्थ्य कार्यालय रुकुम (पश्चिम)
सम्पर्क नम्बर : ०८८-५३०४१०, ९८६८०१७७७५

६ वर्षमै एसईई परिक्षा !

रेखदेख बराबरा नुसीकोट
सामान्यतया (एसईई) अर्थात कक्षा १० को परिक्षा दिने विद्यार्थीको उमेर कति होला भन्दा धेरैको अनुमान हुन सक्छ, कम्तीमा १४.१५ वा १६ वर्ष । परिक्षा नियन्त्रण कार्यालयको मापदण्ड भित्र पनि एसईई परिक्षा दिन कम्तीमा १४ वर्ष पुरा भएकै हुनुपर्दछ । तर रुकुम पश्चिमको एक सामुदायिक विद्यालयमा ६ वर्षको उमेरमा एक जना छात्रले एसईई परिक्षा दिएको छिन् । रुकुम पश्चिमको आठविसकोट नगरपालिका-१२ स्थित नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय तुलुवाखुँडा २०७५ सालको एसईई परिक्षामा ६ वर्षको उमेरमा एक जना छात्रले परिक्षा दिएको खुलेको छ । रुकुम पश्चिमको आठविसकोट नगरपालिका-१२ स्थित नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय तुलुवाखुँडा २०७५ सालको एसईई परिक्षामा ६ वर्षको उमेरमा एक जना छात्रले परिक्षा दिएको खुलेको छ । सोही विद्यालयबाट एसईई परिक्षा दिएको सानेभेरी गाउँपालिका वडा नं ६ कि नविना पुन मगरको एसईईको प्रवेश पत्रमा २०६९ साल असार २९ गते जन्म मिति रहेको छ । शिक्षकको लापरवाहीका कारण २०५९ असार २९ गते जन्मीएकी छात्रा नविना पुनको जन्म मिति १० वर्ष घटेको छ । एसईई परिक्षाको रजिष्ट्रेशन फारम भर्दा विद्यालयका शिक्षकले गलत फारम भरिदिएपछि, नतिजा कस्तो आउने हो भन्ने चिन्तामा रहेको छात्रा नविना पुनले रेखदेखलाई बताईन् । उनले भनिन्, '१० वर्ष सम्म पढियो, जन्ममितिले परिक्षा फल रद्द हुन्छ कि भन्ने चिन्ता लागेको छ ।' उता विद्यालयका प्रधानाध्यापक हरिभान खत्री भुलवस विद्यार्थीको जन्म मिति फरक परेको हुन सक्ने बताए । मलाई पनि यस विषयमा कुनै जानकारी छैन, विद्यालयको रकड हेरर छात्राको जन्ममिति सच्याउन पहल गरिने प्रधानाध्यपक खत्रीले जानकारी दिएका छन् ।

उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय
घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति
शाखा कार्यालय रुकुम (पश्चिम)
मिति : २०७६/०२/०९

नविकरण सम्बन्धी सूचना

नेपाल सरकार द्वारा जारी औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७३ तथा प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन, २०१४ र प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन नियमावली, २०३४ को परिधी भित्र रही घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति रुकुम पश्चिममा दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योग प्राइभेट फर्महरु विविध कारणले समयमा नविकरण गराउन नसकेका, म्याद गुज्रेका प्राइभेट फर्मका धनीले नविकरण गराउन नसकेको मनासीव कारण खुलाई नियमानुसार तिर्नुपर्ने दुस्तुर बुझाई यहि मिति २०७६ अषाढ मसान्त सम्म नविकरण गर्न सक्ने भएको प्रदेश सरकार, कर्णाली प्रदेश, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयको मिति २०७५/११/२७ को निर्णय अनुसार व्यवस्था गरिएकोले सम्बन्धीत सरोकारवाला सबैको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

उद्योग अधिकृत
घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति
शाखा कार्यालय रुकुम (पश्चिम)

**बाटो कहाँ जान्छ, त्यहा नजानुहोस् बरु
त्यहाँ जानुहोस् जहाँ कुनै बाटो छैन र ध्याप
छोडनुहोस् । - राल्फ वाल्डो एमर्सन**

सम्पादकीय

**जनताबाट कर मात्र
उठाउने मात्र हो र ?**

रुकुम पश्चिमको दुर्गम स्थानीयतह आठविसकोट नगरपालिका कर अशुलमा अग्रस्थानमा रहेको छ । विशेषगरी जनताबाट विभिन्न किसिमका कर अशुलले गरेको छ । नगरपालिका तथ्याङ्क अनुसार चालू आर्थिक वर्षको १० महिनामै लक्ष्यभन्दा वढी डेढ करोड रुपैयाँ राजश्व संकलन गरेको जनाएको छ । यस क्षेत्रका स्थानीयले सेवा सुविधा बीना जनताबाट चर्को कर अशुलेको स्थानीयले गुनासो गरेका छन् । यस नगरपालिका क्षेत्र भित्रका धेरैजसो वडाहरुमा विद्युत सुविधा छैन, खानेपानीको समस्या उस्तै छ । गाउँ सम्म पुग्ने सडक बाटो छैन ।

उपचारको लागि गाउँमा स्वास्थ्य सुविधा छैनन् । नजिकैका एउटा वडाबाट अर्को वडामा पुग्न पैदल भण्डै एक दिन लाग्ने गर्दछ । यस क्षेत्रमा रोजगारीको कुनैपनि सम्भावना छैन ।

तर स्थानीय सरकारले मनोमानी तवरले सम्पत्ती कर उठाएको छ । राज्यलाई कर तिर्नु नागरिकको दायित्व हो भने राज्यले जनतालाई आधारभुत सेवा सुविधा (शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, विद्युत, खानेपानी) लगायतका सेवा सुविधा प्रदान गर्नुपर्दछ । जनतालाई सेवा सुविधा नदिने तर कर मात्र उठाउने भने स्थानीय सरकार नै अप्ठेरोमा पर्नु सक्छ । जनताले संघीयता विकल्प खोज्न सक्छन् । त्यसैले सरकार जनतालाई सरकार भएको महसुस गराऔं ।

ओलीको समय

प्रधानमन्त्रीलाई जनहितकारी काम गर्न के ले रोकेको छ ? प्रधानमन्त्री बाहिर शक्तिशाली देखिएपनि भित्र त्रसित छन् । त्रसित नभए लोकतन्त्रको गहना राष्ट्रिय मानव अधिकारको तेजोबध गर्न लाग्ने थिएनन् । डराउनु पर्ने त भ्रष्टचारी हो तर तर्साउन थालिएको छ मिडियालाई । यस्ता वातावरण हुनु ओलीका लागि शुभसंकेत पक्कै होइन । ओली सरकारले समाजिक सञ्जालमा समेत अंकुश लगाउन खोज्दैछ । मुलुकका प्रधानमन्त्री बोलिबचनमा किन तुच्छता, अहंकार ओकल्दछन् । किन उटपट्याड कुरा बोल्दैछन् । प्रधानमन्त्री पदको मर्यादालाई किन अवमूल्यन गर्दैछन् ।

नेपालमा केपी ओली र भारतमा नरेन्द्र मोदी दुवै सत्ताको शिखरमा छन् । भारतमा सम्पन्न निर्वाचनमा मोदीले राहुल गान्धीलाई नराम्ररी हराए । ओलीले पनि २०७४ को प्रतिनिधि र प्रदेशसभाको चुनावमा नेपाली कांग्रेसलाई हराइदिए । मोदीलाई टक्कर दिने न उनकै दल भारतीय जनता पार्टीमा कुनै व्यक्तित्व छ न विपक्षी दलमा नै देखिन्छ । ओलीलाई टक्कर दिने व्यक्तित्व पनि न नेपाली कांग्रेसमा छ न अन्य दलमा देखिन्छ । भारतमा मोदी र अमीत साहको जोडी छ भने नेपालमा ओली र पुष्पकमल दाहालको । फरक चाहिँ के छ भने अमित साहको मोदीलाई पूर्ण समर्थन छ भने दाहाल अलि कुटिल छन् । ताल परे ओलीलाई छिर्के मान्न पछि पर्दैनन् उनी ।

विगतमा छिर्के हानी पनि सकेका हुन् । हालसालै दाहालले पूर्व एमाले र उनको दल मिल्दा भएको आलोपालो प्रधानमन्त्री बन्ने सहमति पत्र सार्वजनिक गरे । दाहालले चौका हान्न खोजेका त हुन् तर प्रत्युपादक हुनेजस्तो भएपछि लोली फेर्दैछन् । लोकतन्त्रमा ट्वाच्च दिने अनि 'सरी' भन्ने चल्छ पनि । दाहालको स्वार्थ जे जे होस् जनताको सूचनाको हकको उनले हिलै भए पनि सम्मान गरेको देखियो । भारतका राहुल गान्धी र नेपालका शेरबहादुर देउवा दुवैको अवस्था उस्तै उस्तै छ ।

दुईचार जना जोस, जाँगर भएका युवा नेता नहुने हो भने त नेपाली कांग्रेसलाई पुस्तकमा नै खोज्नु पर्ने अवस्था छ । सरकारलाई खबरदारी गर्ने सन्दर्भमा प्रमुख प्रतिपक्ष दलभन्दा सामाजिक सञ्जालको भूमिका अगाडि छ । कांग्रेसले प्रतिपक्षी दलको रूपमा जुन भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने त्यो गर्न नसकेको देखा उदेक लागेर आउँछ । लोकतन्त्र आफैँ बोल्ने भए यतिखेर यसले सतापक्षलाई भन्दा प्रतिपक्षलाई थुने थियो होला ।

लोकतन्त्र नदी हो भने सत्तापक्ष र प्रतिपक्ष नदीका दुई किनारा । नदीको स्वभाव बहनु हो भने दुई किनाराको सार्थकता नदीको बहावलाई सहजताको साथ दिशा निर्देशित गर्नु हो । तसर्थ नदीको बहावको लागि पानीमात्र भएर पुग्दैन । नदीको किनार जति बलियो हुन्छ बहाव त्यति नै निर्दिष्ट हुन्छ । कुनै एक किनारा कमजोर भयो र बहावलाई थग्न सकेन भने

नदीले विध्वंस निम्त्याउँछ । प्रतिपक्षविनाको लोकतन्त्र निरंकुश हुन्छ । विनाश ल्याउँछ । प्रसंग केपी ओलीको । तत्कालीन नेकपा (माले) उम्रदै गरेको समयमा यिनी जेलमा थिए । जेलबाट छुटेको केही समयमा नै माले नेकपा (एमाले) भयो । एमालेका अध्यक्ष भए मनमोहन अधिकारी । मनमोहनको देहवसानपछि एमालेका कमन्डर बने माधव नेपाल ।

नेपालले १५ वर्ष एमालेको नेतृत्व गरे । तर, देशको ठूलो दल नेपाली कांग्रेस थियो । गिरिजाप्रसाद कोइरालाको व्यक्तित्वको अधि यिनी फिक्का देखिए । एमालेमा शक्तिशाली भए पनि कांग्रेस सामु निरीह नै रहे । राष्ट्रिय राजनीतिमा नेपाली कांग्रेसको बोलावाला थियो । पहिलो संविधान सभाको निर्वाचनमा तत्कालीन नेकपा (माओवादी) ठूलो दल बन्यो । दाहालको व्यक्तित्वको अगाडि पनि नेपाल छायामा परे ।

विसं २०७१ मा माधव नेपाललाई हराएर ओली एमालेको अध्यक्ष बने । निरन्तर ४६ वर्षको राजनीतिक यात्रापछि दलको सर्वेसर्वा हुन पुगे । देशको राजनीतिमा नेपाली कांग्रेसको दबदबा खस्कँदै गएको अवस्थामा यिनि एमालेका प्रमुख बने । कांग्रेसका तत्कालीन सभापति सुशील कोइरालाको निधनपछि देउवा सभापति बने । देउवा कांग्रेसको सभापति बन्दा ओलीका लागि परिस्थिति भनै अनुकूल बन्न पुग्यो भने तत्कालीन माओवादी चाउरिँदै गएको थियो ।

विसं २०७२ असोजमा ओली पहिलो पटक प्रधानमन्त्री बने । यिनको कार्यकालमा भारतले लगाएको अघोषित नाकाबन्दीको असर फैलँदै गएको थियो । नाकाबन्दी विरुद्धमा ओली उभिए । जनताले रुचाए । प्रदेश र संघीय र स्थानीय तहको चुनावमा माओवादीलाई सँगै हिँडाउन र एमालेलाई सबैभन्दा ठूलो दल बनाउन सफल भए ।

नेकपा माओवादी र एमाले मिलाएर नेकपा (नेकपा) भन्ने शक्तिशाली दल बनाए । शक्तिशाली नेकपा बनाए वा दाहालको राजनीतिक अवशानलाई बचाए भविष्यले बताउला । तर, २०७४ साल यिनका लागि महत्वपूर्ण बन्यो । संसद् दुई तिहाई समर्थन भएको प्रधानमन्त्री बने । मुलुकको आन्तरिक सुरक्षालाई

कृष्णप्रसाद सुवेदी

चुनौती दिने सीके रावतलाई राजनीतिको मूलधारमा ल्याए । नेकपाको नाममा नेत्रबहादुर चन्दको समूहले गरेको विध्वंसलाई बल प्रयोग गरेर निस्तेज पार्न खोजेको देखिएको छ । जनताको प्रत्यक्ष सरोकारका विषयमा भने ओली सरकारले अपेक्षा अनुरूप काम गर्न सकेको छैन । सरकारले जनतालाई किन निराश बनाउँदै छ ? अधिल्ला सरकार र यो सरकारबीच जनताले भिन्नता अनुभव गर्न सकेका छैनन् । जनताको जीवनमा प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने क्षेत्रमा किन यिनले सुधार गर्न सकेनन् ? सरकारले गति लिन सकिरहेको छैन ।

प्रधानमन्त्रीलाई जनहितकारी काम गर्न के ले रोकेको छ ? प्रधानमन्त्री बाहिर शक्तिशाली देखिएपनि भित्र त्रसित छन् । त्रसित नभए लोकतन्त्रको गहना राष्ट्रिय मानव अधिकारको तेजोबध गर्न लाग्ने थिएनन् ।

डराउनु पर्ने त भ्रष्टचारी हो तर तर्साउन थालिएको छ मिडियालाई । यस्ता वातावरण हुनु ओलीका लागि शुभसंकेत पक्कै होइन ।

ओली सरकारले समाजिक सञ्जालमा समेत अंकुश लगाउन खोज्दैछ । मुलुकका प्रधानमन्त्री बोलिबचनमा किन तुच्छता, अहंकार ओकल्दछन् । किन उटपट्याड कुरा बोल्दैछन् । प्रधानमन्त्री पदको मर्यादालाई किन अवमूल्यन गर्दैछन् । ओली किन भयभित हुँदैछन् । मानिस जति भयभित हुन्छ, त्यती नै आक्रमक हुन्छ भन्दछन् । कार्यकर्तालाई किन बारूला बनेर चिल्ल उत्तेजित पाउँदछन् ? अन्ततः ओली सरकार किन निरडकुश बन्न खाज्दैछ ।

'लुटन सके लुट कान्छा' गीतमाथि बारूले आक्रमण सम्बन्धमा । जङ्गलमा घनघोर डडेलो लागेको थियो । ज्यान जोगाउन सबै चराचुङ्गी, जनवारमा भागदौड मच्चिएको थियो । एउटा चराले चुचोमा पानी बोक्दै डडेलो निभाउन कोसिस गर्दै थियो । चराको यस्तो चाला देखेर अन्य पशुपक्षी चकित भए ! एउटा जनावरले त भनिहाल्यो - ए मूर्ख चरा ! तिमीले सानो चुचोमा पानी बोकेर यो आगो निभाउन सक्छौ ? भो यस्तो दुस्साहस नगर । ज्यान बचाऊ ! ज्यान !

'मेरो चुचोमा बोकेको पानीले आगो निभ्छ या निभ्दैन म भन्न सक्दैन । तर सत्य के हो भने जस्तैसुकै डडेलो किन नहोस एक दिन अवश्य निभ्छ । जब आगो एक दिन निभ्छ तब इतिहासमा मेरो नाम आगो निभाउन तथा तिमीहरूको नाम आगो लगाउनेमा दर्ज हुनेछ' पंक्षीले उत्तर दिए छ । कनै बेला गिरिजाको समय थियो । ज्ञानेन्द्रको पनि समय आएको थियो, तर समयलाई चिन्न सकेनन् । वर्तमान ओलीको पक्षमा देखिन्छ, तर एउटै परिस्थिति तथा समय सँधै रहिरहँदैन । समय असल या खराब जस्तोसुकै होस् बितेर जान्छ, जान्छ । सुखका दिन बितेर दुःखको दिन आउँछ । दुःखका दिन बित्छ र सुःखको दिन आउँछ । ओलीको दुःखको समय बितेको छ भने सुःखको समय बुलन्दीमा छ । तर, कहिलेसम्म ?

साभार : बाह्रखरी डटकमबाट

**बहु उद्देश्यीय सम्पर्क सेवा प्रा.लि.
व्यवसायीक जीवनको सहयोगी साथि**

- ..■ स्थानीय तथा बहु राष्ट्रिय कम्पनीका उत्पादित वस्तुको खरिद विक्रीका साथै घर जग्गा कारोबार तथा बैकिङ कारोबार सम्पर्क सेवा ।
- ..■ विभिन्न व्यवसायीक तथा सामाजिक क्षेत्रका विषयहरुमा गरिने भेला, प्रशिक्षण, अन्तरक्रिया विचार तथा कार्याशाला गोष्ठी, तालिमको सशुल्क व्यवस्थापन सेवा ।
- ..■ रोजगारदाता कम्पनी, संस्था कार्यालयहरु सँगको समन्वय तथा सहकार्यमा दक्ष जनशक्ति मजदुरहरु आयात निर्यात गर्ने सेवा ।
- ..■ फोहरमैलाको व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण तथा पर्यटन प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रमहरुको व्यवस्थापन सेवा ।
- ..■ कम्प्युटर टाईपिङ, फोटोकपी, प्रिन्ट, लेमिलेसन, एमआरपी फारम भर्ने काम गरिन्छ ।
- ..■ पत्रिका वितरण तथा विज्ञापन संकलन गर्नुका साथै विद्युतीय छपा सञ्चार माध्यमको लागि पनि विज्ञापन संकलन गरिन्छ ।
- ..■ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय कुरिएर सेवा उपलब्ध छ ।

प्रबन्धक निर्देशक :- उपेन्द्रलाल कामी
सम्पर्क नं. ९८४४९१७४८५, ९८०९८२५७९२

रेखदेख
पाठक वर्गमा अनुरोध
तपाईंहरूलाई रेखदेख साप्ताहिक पत्रिकामा प्रकाशित सामाग्रीहरू कस्तो लाग्छ ? पत्रिकालाई थप जनमूखी बनाउन के गर्नुपर्ला ? साथै पत्रिकामा लेख-रचना, प्रतिक्रिया सल्लाह सुझावको साथै सूचना तथा विज्ञापन छान्नु परेमा सम्पर्कको लागि **मोवाईल ९८४७८७६७९३ ईमेल : info@rekhadekh.com वा rekhadekh@gmail.com मा पठाउनुहोला ।**
- सम्पादक

मुसीकोट स्थित शहिद मैदानमा भुमे नाँचै मगर समुदाय । हरेक वर्ष जेठ मसान्तदेखी पहिलो साता सम्म भुमे नाँच नाच्ने गरिन्छ । तस्वीर: रेखदेख

छिन्खेतमा बाली उपचार शिविर

रेखदेख बर्तमानमा मुसीकोट

जिल्लाको बाँफिकोट गाउँपालिका -४ छिन्खेतमा बाली उपचार शिविर सञ्चालन गरिएको छ । तरकारी बीउ उत्पादन केन्द्र चाँपाको सहयोगमा शुक्रबार बाँफिकोट गाउँपालिका कृषि शाखाले बाली उपचार शिविर सञ्चालन गरेको हो । स्थानीय कृषकहरूले लगाएको तरकारी तथा फलफूल बालीमा रोगकिरा लागेपछि स्थानीय स्तरमै त्यसको उपचार गर्न शिविर सञ्चालन गरिएको हो ।

गाउँपालिकाको कृषि शाखा कार्यालय छिन्खेतमा भएको शिविरमा स्थानीय कृषकहरूले रोगकिरा लागेका बालीका नमूना बोट ल्याएर विशेषज्ञलाई देखाएको सोही अनुसार विषादी उपलब्ध गराइएको बाँफिकोट गाउँपालिकाका कृषि शाखा संयोजक लोकेन्द्र ओलीले जानकारी दिएका छन् । विशेषगरी टमाटर, भान्टा, खुर्सानी लगायतका बालीमा रोगकिरा बढि देखिएको उनको भनाइ छ ।

'तरकारीबालीमा हुसी र व्याक्टेरि याजन्य रोगहरू देखिएको छ । उनले भने, 'रोग अनुसार सबै कृषकहरूलाई निःशुल्क रुपमा विषादी उपलब्ध गराएका छौं ।' शिविरमा कृषि ज्ञान केन्द्र रुकुम पश्चिमका बाली संरक्षण अधिकृत प्रकाश मरासिनीले सेवा दिएको छ । शिविरमा आएका समस्याहरूमा सबैभन्दा बढि टमाटरमा पात खन्ने गेटुअप्सुलेट रोगको प्रकोप देखिएको बताइएको छ । शिविरमा एकसय बढि स्थानीय कृषकहरूले सेवा लिएका छन् । गाउँमा बाली उपचार शिविर सञ्चालन हुँदा

कृषकहरू खुसी भएका छन् । घर छेउमै पहिलोपटक बाली उपचार शिविर सञ्चालन हुँदा आफूहरूको एगोभेटमा हुने खर्चबाट बच्नुका साथै राम्रो सल्लाह सुझाव समेत पाएको स्थानीय कृषक नरबहादुर चन्दले बताएका छन् । आफूले लगाएको भान्टा र खुर्सानीमा देखिएको समस्याको पहिचान भएर पनि राम्रो विषादी पाएको उहाँले जानकारी दिए । शिविर सञ्चालन हुँदा आफूहरूको अनुभव आदानप्रदान गर्ने अवसर समेत मिलेको भन्दै स्थानीय कृषकहरू खुसी भएका छन् ।

यस TNT टेक्निकल कलेज
मुसिकोट नगरपालिका-१, रुकुम (पश्चिम)

भर्ना खुल्यो ! भर्ना खुल्यो !! भर्ना खुल्यो !!!

पढाई हुने कोर्षहरू

३ वर्षे कोर्षहरू	१५ महिने कोर्षहरू
<ul style="list-style-type: none"> • General medicine(HA) • Staff nurse, pharmacy • Lab technician (CMLT) • Dental Hyggienic • Radiography 	<ul style="list-style-type: none"> • Diploma in civil • Diploma in electrical • Diploma in computer • Diploma in electronic • I.sc. Ag., vet • forestry
	<ul style="list-style-type: none"> • C.M.A. ANM • Lab assistant • Sub overseer • Agriculture JTA • Vet JTA. Amin

हाम्रा विशेषताहरू:-

- अनुभवी ख्याती प्राप्त विषयविज्ञ प्रशिक्षकबाट अध्ययन गराइने ।
- प्रत्येक हप्ताको एक पटक मोडेल टेस्ट गराइने र कमजोर विद्यार्थीका लागि छुट्टै कक्षाको व्यवस्था ।
- विद्यार्थीहरूले चाहेको कलेजमा इन्ट्रान्स दिने व्यवस्था मिलाइने
- विद्यार्थीहरूलाई CTEVT को Scholarship मा नाम निकाल्न सफल भएको ।
- विद्यार्थीहरूलाई सत प्रतिशत नाम निकाल्ने गरि पठन पाठन गराइने ।
- उत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई Scholarship को व्यवस्था भएको ।
- दलित अपाङ्ग पिछडिएको वर्गलाई विशेष छुट गरिने ।
- English Language /Computer Basic पूर्ण रुपमा निशुल्क सिकाइने
- समुहमा आउने विद्यार्थीलाई विशेष छुटको व्यवस्था भएको ।

नोट : यस रुकुममै TNT टेक्निकल कलेजमा १५ महिने टेलिकम टेक्निसियन कम्प्युटर अपरेटर र विल्डीङ इलेक्ट्रिसियन सञ्चालन भईरहेको व्यहोरा जानकारी गराइन्छ ।

थप जानकारीको लागि
TNT टेक्निकल कलेज

मुसीकोट न.पा.-१ खलंगा (सानोभेरी एफ.एम. भएको घरमा हाईस्कूल जाने बाटो)
रुकुम (पश्चिम) सम्पर्क : ९८२२८२२८९५, ९८६९७०७३४० र ९८९०९६९६६५

जनहितमा जारी सन्देश

- महिलाको उमेर कम्तिमा २० वर्ष पुगेपछि मात्र बिवाह गरौं ।
- गर्भावस्था र सुत्केरी अवस्थामा पोषिलो खानेकुरा खाने गरौं ।
- गर्भावस्थामा कम्तीमा ४ पटक स्वास्थ्य जाँच गराऔं ।
- बच्चा दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको निगरानीमा स्वास्थ्य संस्थामै जन्माऔं ।
- बच्चा जन्मेको एक घण्टाभित्र आमाको विगौती दुध खुवाउऔं ।
- बच्चा जन्मेको ६ महिना सम्म आमाको दुधमात्र खुवाउनु पर्दछ ।
- बच्चा ६ महिना पुगेपछि मात्र पुरक आहारा खुवाउने गरौं ।
- बच्चालाई कुपोषणबाट जोगाउन पोशिलो खानेकुरा खुवाऔं ।
- सरसफाई गरौं, भाडापखाला, आऊ जस्ता रोगबाट बचौं ।

सिस्ने गाउँपालिकाको कार्यालय
रुकुम (पूर्व) ५ नम्बर प्रदेश नेपाल

रेखदेख साप्ताहिक राशिफल

९-१५ असार २०७६
24 -30 June 2019

युवा जोतिष : ठाकुर देवकोटा
सम्पर्क नं. ९८४७८४४०९५

मेष : बोल्दा विचार गरेर बोल्नु होला । आत्मा विश्वास जोश जागरूकता साथ अगाडि बढदा सफलता रहनेछ । काम गर्ने क्रममा आफन्त तथा अग्रज व्यक्तिहरूसँग भेटघाट हुनेछ । सोच विचारका साथ अगाडि बढदा सफलता छ । अरुको भरमा पर्दा कार्यमा बाधा रहने समय देखिन्छ । विवादमा नफस्नु राम्रो होला ।

वृष : सोचेको कार्यमा केहि ढिलाई रहने समय देखिन्छ । विगतमा बनाएका योजना तथा कार्यहरू स्थगित रहने देखिन्छ । स्वास्थ्यका लागि खानामा विशेष ख्याल गरेर अगाडि बढनु होला । आम्दानी थोरै खर्चमा बृद्धि रहने समय देखिन्छ । कुनै पनि जानकारी लिदा सावधानी भएर अगाडि बढदा सफलता छ ।

मिथुन : आफन्त तथा छरछिमेकमा तालमेल मिल्ने छैन । समस्या लाई समाधान गर्ने समय छ । आर्थिक अभाव पर्ने देखिन्छ । बन्ने लागेको कामहरू रोकावट हुन सक्ने भएकोले पुनः प्रयास गर्नु होला । साथीहरूसँग मध्ययम रहला । यात्राको अवसर मिल्नेछ । पछि फाईदा हुने कार्यमा लगानि गर्ने समय रहेको देखिन्छ ।

कर्कट : व्यापार व्यवसायमा फाईदा रहने देखिन्छ । आम्दानीका कार्यहरू बढ्दै जानेछन् । दैनिक कार्यमा ठिकै रहनेछ । सोचेको कार्यमा फाईदा नै रहने देखिन्छ । घर परिवारका आवश्यकता पूरा गर्ने समय रहेको देखिन्छ । मेहनत बाट कार्यमा सफलता रहनेछ । तपाईंको कामको राम्रो प्रतिफल मिल्नेछ । समय छ, होला ।

सिंह : अरुको भरमा पर्दा कार्यमा समस्या आउला । कार्यको दौडमा अग्रज व्यक्तिहरूसँग भेटघाट हुनेछ । समय लाई व्यवस्थापन गर्न नसक्दा समस्या आउने देखिन्छ । आफन्त बाट धोका छ । कामको जिम्मेवारी वहन गर्नुपर्ने समय देखिन्छ । अवसरका लागि केहि जटिल परिस्थितिको सामना गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

कन्या : आर्थिक लाभ रहने कार्यमा लाग्ने समय देखिन्छ । अरुको काममा समय दिनु पर्नेछ । स्वास्थ्यमा विशेष ख्याल गर्नु होला । सामाजिक कार्यमा समय दिनु पर्ने देखिन्छ । सोचेको काम बन्ने समय छ । मेहनत बाट कार्यमा सफलता आउला । सहयोगीको साथ र सहयोग रहनेछ । तपाईंको कामको राम्रो प्रशंसा हुनेछ ।

तुला : कुनै पनि काम गर्दा सावधानी भएर अगाडि बढ्ने समय छ । प्रयास बाट समस्याहरू समाधान गर्ने समय छ । गोपिनियतामा विशेष ख्याल गर्नुहोला । नयाँ सोचेको कार्यमा सफलता रहनेछ । कुनै पनि कार्य गर्दा सावधानी भएर अगाडि बढनु होला । स्वास्थ्यमा केहि प्रतिकूलता रहने समय देखिन्छ ।

वृश्चिक : आम्दानीका स्रोतहरू बढ्ने छन् । प्रेम तथा मित्रता क्षेत्रमा अवश्य सफलता आउनेछ । व्यवसायिक यात्राको अवसर जुट्ने समय देखिन्छ । आफन्तको साथ र सहयोग मिल्नेछ । आधारभूत सामग्री जोडने योग छ । आर्कषक पोषक लगाउने मन लाग्नेछ । अवसरहरू गुप्ते आउनेछन् अवसर लाई प्रयोग गर्ने प्रयास गर्नुहोला ।

धनु : अनावश्यक खर्चमा बृद्धि रहने समय छ । प्रयास गर्दा कार्यमा सफलता रहने समय देखिन्छ । समय परिस्थिति केहि प्रतिकूल रहनेछ । स्वास्थ्यमा विशेष ख्याल गरेर अगाडि बढनु होला । आफ्नो कार्यमा सफलता पाउन संघर्ष गर्नुपर्ने देखिन्छ । तपाईंको कार्यमा समस्या दिनेहरू बाट सावधान रहनु होला ।

मकर : तपाईंको मेहनत बाट कार्यमा सफलता आउला । सन्तान पक्ष बाट साथ सहयोग रहने समय देखिन्छ । प्रतिस्पर्धामा सफलता रहनेछ । व्यापार व्यवसायमा मध्ययम रहनेछ । अरुलाई पछि पार्ने समय रहेको देखिन्छ । सोच विचार गरेर कार्यमा लाग्दा सफलता आउने छ । नयाँ जानकारी आउने समय छ ।

कुम्भ : आफ्नो योजना गोप्य राखेर अगाडि बढनु होला । सोच विचार गरेर अगाडि बढदा कार्यमा सफलता रहनेछ । मेहेनेति लाई काममा फाईदा नै छ । घर परिवारको साथ सहयोग अवश्य मिल्ने समय रहेको देखिन्छ । बोल्दा विचार गरेर बोल्नु होला । अनावश्यक बोल्ने बानीले कार्यमा समस्या आउला ।

मीन : विगतको समस्याले सताउने समय रहेको देखिन्छ । घर परिवारमा केहि असमझदारी बढ्ने समय छ । कुनै पनि काम लाई व्यवस्थापन मिलाएर गर्नु राम्रो होला । दैनिक काम ठिकै छ । तपाईंको अल्टि गर्ने बानीले गर्दा कार्यमा ढिलाई हुनेछ । समय परिस्थिति लाई बुझेर अगाडि बढ्ने समय रहेको छ ।

किन डराउँछ राज्यसत्ता पत्रकारितासँग ?

यस्तो लाग्छ, सत्ताका हर्ताकर्ताहरु लोकतान्त्रिक राज्यको चौथो अङ्ग मिडियालाई पाठ पढाउने चाहना राख्छन् ! उत्तरप्रदेशको प्रहरीले दिल्ली-नोएडा क्षेत्रबाट तीन मिडियाकर्मीलाई गिरफ्तार गर्‍यो । उनीहरुलाई १४ दिनका लागि न्यायिक हिरासतमा पठाइयो । र, अर्को एक पत्रकारका विरुद्ध उत्तर प्रदेशमै एफआईआर दर्ता गरियो । भारतका सम्पादकहरुको सबैभन्दा ठूलो संस्था 'एडिटर्स गिल्ड अफ इन्डिया' ले उक्त गिरफ्तारीको कडा भर्त्सना गर्‍यो र प्रहरीद्वारा गरिएको कारवाहीलाई 'कानूनको निरङ्कुश दुरुपयोग'को सङ्ज्ञा दियो ।

के थियो पत्रकारहरुले गरेको अपराध ? यिनले उत्तरप्रदेशका महन्त मुख्यमन्त्री योगी आदित्यनाथका विरुद्ध कथित रुपमा यस्ता सामग्री प्रसारण गरे, जसले आदित्यनाथको सम्मानमा ठेस पुग्यो ! प्रसारित सामग्री कति असम्मानजनक या अशोभनीय थियो भन्ने कुराको जाँचपड्ताल त अदालतले गर्नेछ नै । तर निश्चित चाहिँ के छ भने, राज्यसत्ताका प्रतिनिधि मानिने प्रहरीले गरेको यो कारवाहीले मिडियाको स्वतन्त्रता खतरामा छ ।

यसलाई अलि फराकिलो दृष्टिकोणबाट हेर्दा, नागरिकको अभिव्यक्ति स्वतन्त्रतामाथि नै सम्भावित खतराले घेर्न थालेको छ । यो पड्झटकार यस्ता खतराहरुलाई यसको व्यापकतामा हेर्न चाहन्छ । वास्तवमा यी खतराहरुको जरा टाढाटाढासम्म फैलिएको छ । यो खतरा कुनै एक प्रदेशमा सीमित छैन । अहिले त यसको आक्रामक रूप नै आँखाअघिल्लर देखापरेको छ । भारतीय जनता पार्टी (भाजपा) एनडीए शासित राज्यमा नै यस्तो घटना भएको छ भन्ने पनि होइन । कर्नाटकमा काङ्ग्रेस गठबन्धनको जनता दल सेक्युलरको सरकारले पनि मिडियाको स्वतन्त्रतामाथि असहिष्णु व्यवहार देखाइसकेको छ ।

मुख्यमन्त्री एचडी कुमारस्वामीले त मन्त्रीविरुद्ध कलम चलाउने पत्रकारलाई खुल्ला धम्की नै दिए । मिडिया स्वतन्त्रतामा अड्कुश लगाउन कानून ल्याउने चर्चा चलिरहेको छ । आफ्ना मन्त्रीहरुमाथि अन्टसन्ट लेखेको मुख्यमन्त्रीले आरोप लगाएका छन् । यसअघि मोदी सरकारको पहिलो शासनकाल (२०१४-१९)मा भाजपा र सरकारसँग असहमति राख्ने पत्रकारलाई 'राष्ट्रविरोधी'समेत भन्न भ्याइएको थियो ।

अघोषित सडककाल
भय, असहनशीलता र हिंस्रक धम्कीहरु उत्पन्न भइरहेका छन् र तिनका माध्यमबाट मिडियाकर्मीलाई स्वतन्त्र ढङ्गमा लेख्न नसक्ने बनाउन खोजिँदैछ, अनि हिन्दुत्ववादी विचारधारा अनुकूल लेख्न, बोल्न दबाव दिइँदैछ । प्रतिकूल दिशामा जानेहरुको नियति गौरी लङ्गेश, एमएम कलबुर्गी, गोविन्द पानसरे तथा नरेन्द्र दाभोलकरको जस्तै हुने वातावरण निर्माण गरिँदैछ । २०१५-१६ र १७ मा असहनशीलताविरुद्ध आन्दोलन पनि भयो । लोकतन्त्र, संविधान तथा मानवाधिकारका लागि बुद्धिजीवी, कलाकार, पत्रकार र साहित्यकार सडकमा उत्रिए । पछिल्लो समय देशमा अघोषित आपत्कालको चर्चा चलिरहेको छ । यो कुरा कसैबाट पनि लुकेको छैन : प्रेस होस् या

च्यानल, पत्रकार अदृश्य क्षेत्रको दबावमा काम गरिरहेका छन् । प्रेस क्लब अफ इन्डिया तथा दिल्लीबाहिर प्रतिवाद तथा प्रतिरोधमा मार्चपास, सभासम्मेलन भइरहेका छन् र नागरिक समाज पनि सक्रिय छ ।

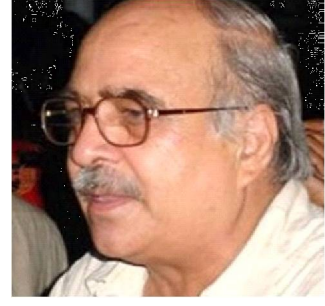
इमरजेन्सीको जस्तै सेन्सरसिप

कुलदीप नैयर, भर्गिज कुरियनजस्ता दिग्गज पत्रकारसमेत सडकमा उत्रिए । यो पड्झटका लेखकलाई जुन १९७५ को इमरजेन्सीको सम्झना भइरहेको छ । सेन्सरसिप त्यसवेला पनि थियो, तर घोषित रुपमा । मित्र-शत्रु स्पष्ट चिनिन्थ्यो र प्रतिरोध पनि उतिकै स्पष्ट र आक्रामक थियो । यो लेखकका विरुद्ध पनि 'मिसा वारेन्ट' थियो । तर त्यसवेला सत्ता प्रतिष्ठानभित्र पीएन हक्सर, डा. ब्रह्मदेव शर्मा, अनिल बोर्डिया, डी. बन्दोपाध्याय, शङ्कर, अरुणा राय, एससी बेहार, केवी सक्सेना, कुमार सुरेश सिंहजस्ता जनप्रतिबद्धता पूरा गर्ने व्यक्ति पनि मौजुद थिए । इमरजेन्सीको उद्देश्यको रक्षार्थ यी व्यक्तिहरु कुनै न कुनै रुपमा परोक्ष ढङ्गमा योगदान दिइरहेका थिए । उत्तर इमरजेन्सीकालमा पनि यी प्रजाति सक्रिय रहे र यिनले आदिवासी, दलित

तथा कृषि सङ्घटको पक्षमा 'भारत जनआन्दोलन'जस्ता सङ्घटन निर्माण गरेका थिए । बँधुवा मजदुरका पक्षमा मानवाधिकारको आवाज उठेको थियो: जस्टिस तारकुन्डे, कण्ठा अय्यर, एच मुखौटी आदिले जनप्रतिबद्धताको उदाहरण दिएका थिए ।

ओम्केलमा खास मुद्दा

कसैले ठीकै भनेको थियो- जब पुँजीको दबदबा, आत्मग्रस्तता या आत्ममोह, धार्मिक आस्था तथा प्रतीकवाद चरमोत्कर्षमा हुन्छ, तब सामाजिक न्याय वा मानवाधिकारको आन्दोलन ओम्केलमा पर्न थाल्छ, निस्तेज हुन थाल्छ । यस्तै समय अहिले उत्पन्न हुन पुगेको छ: राज्यको वर्तमान चरित्र उत्तरसत्य राजनीति र मिडिया (पोस्ट ट्रुथ पोलिटिक्स एन्ड मिडिया)को पक्षमा छ, जहाँ 'सत्यलाई असत्य र असत्यलाई सत्य'मा सहजताका साथ रुपान्तरित गर्न सकिन्छ । यसकारण पनि नागरिक समाजले अतिरिक्त ढङ्गमा सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्नु जरुरी छ । स्मरण रहोस्, प्रतिरोधको अभावमा समाजमा दबिएका-कुल्चिएका मानिसको मानवाधिकारमाथि राज्य र उसका विभिन्न अङ्गहरुको हमला तीव्र हुन्छ । नागरिक अधिकारी

रामशरण जोशी

कुल्चिइन्छ । संवैधानिक संस्थाहरु निष्प्रभावी बन्न थाल्छन् या त्यसलाई विवादास्पद बनाइन्छ ।

एसियाली लोकतन्त्र विफल !

राज्यसत्तामा जोसुकै होस्, कानूनअनुसार सत्ता चल्नुपर्छ । जब कानूनको उल्लङ्घन सहजै हुन थाल्छ, तब लोकतन्त्रको सफलतामा प्रश्नहरुको भटारो हान्न थालिन्छ । जनता र राज्यबीच अविश्वासको वातावरण बन्न थाल्छ । लोकतन्त्र असफल हुन थाल्छ । बेलायतका पूर्व प्रधानमन्त्री टोनी ब्लेयरका राजनीतिक सल्लाहकार रोबर्ट कुपरले २००३ मा एसियाली लोकतन्त्रका बारेमा चेतावनी दिएका थिए- त्यहाँको लोकतन्त्र असफल हुँदै गएको देखिरहेको छु ।

मुलुकको दैनान्दिन व्यवहारमा लोकतन्त्र र नागरिकको मौलिक अधिकारको झलक देखिँदैन । त्यसैले आजको 'नागरिक धर्म' भनेको नागरिक चेतनालाई ज्वलन्त राख्नु र नागरिक समाज सक्रिय रहनु हो । नागरिक समाजको सक्रियताबाट नै नागरिक धर्म कायम गर्दै राज्यसत्तामाथि 'राजधर्म' पालना गर्न दबाव दिन सकिन्छ । लेखक: भारतका वरिष्ठ पत्रकार हुन् । साभार: वीविसीबाट

दोहोरो करको मारमा एगोभेट व्यवसायी

रेखदेख समाचार मुसिकोट

जिल्लाका एगोभेट व्यवसायीहरुले व्यवसाय सञ्चालनको क्रममा दोहोरो र भन्फटिलो करको मारमा परेको बताएका छन् । कानून सम्मत तरिकाले व्यवसाय चलाउँदै गर्दा विभिन्न दश निकायमा कर तिर्नुपरेको भन्दै व्यवसायीको हितको लागि सहजिकरण गरिदिन स्थानीय सरकार र नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघलाई अनुरोध समेत गरेका छन् ।

शुक्रवार एगोभेट व्यवसायीहरुको मर्यादित, सांगठनिक र फाईदाजनक व्यवसायको लागि किसानका लागि उन्नत वीउ विजन कार्यक्रम, कृषि उद्यम केन्द्र, जिल्ला लगानीद्वारा कार्यालय रुकुम पश्चिमले गरेको छलफल कार्यक्रममा अधिकांश व्यवसायीले फरक फरक निकायमा कर तिर्न जानुपर्दा भन्फटिलो र खर्चिलो हुने गरेको बताएका हुन् । संघका अध्यक्ष रामबहादुर बुढाथोकीकाले अहिलेसम्म जिल्लाका एगोभेट व्यवसायीले विभिन्न दश कार्यालयमा कर तिर्ने गरेको बताए । अध्यक्ष बुढाथोकीका अनुसार, कानूनी तरिकाले सञ्चालित एगोभेट व्यवसायीले वार्षिक रुपमा आन्तरिक राजश्व कार्यालयमा रु.२ हजार ५ सय, कृषि तथा पशुपक्ष विकास मन्त्रालय अन्तर्गतको विषादी समिति ५ सय, कृषि तथा पशुपक्ष विकास मन्त्रालय अन्तर्गतकै वीउ विजन समितिमा रु.५ सय, रासायनिक मल विक्रिको अनुमतिको लागि कृषि ज्ञान केन्द्रमा रु.५ सय, घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति रु.१ हजार कर तिर्ने गरेको बताएका छन् । उनका अनुसार उद्योग वाणिज्य संघमा रु.५ सय, औषधि व्यवस्था

विभागमा रु.२ दुई हजार ५ सय, भेटेनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रमा रु.५ सय र गुणस्तर तथा नापतौल विभागमा रु.५ सय कर व्यवसायीले तिर्ने गरेको जनाएका छन् । जिल्लाको मुसिकोट नगरपालिकाले पनि वार्षिक रु.२ दुई हजार ५ सय कर लिने निर्णय गरेको एगोभेट व्यवसायी संघका सदस्य तथा न्यु साईकुमारी एगोभेट सेन्टरका सञ्चालक नवराज के.सी.ले बताएका छन् । के.सी.ले यसरी हरेक निकायमा छुट्टाछुट्टै कर तिर्दै जानुपर्दा व्यवसायीक मारमा परेको उल्लेख गरे ।

व्यवसायीहले आफूहरु राज्यलाई कर तिर्न तयार रहेको तर स्थानीय, प्रदेश र केन्द्रिय सरकार अन्तर्गतका फरक फरक निकायमा कर तिर्न जानुपर्दा धेरै खर्चिलो हुने गरेको गुनासो गरेका छन् । हामीलाई एकै ठाउँमा वार्षिक कर बुझाउने व्यवस्था भैदिए सहज हुने थियो, र एपी एगोभेट सेन्टरका सञ्चालक एवम् संघका अध्यक्ष रामबहादुर बुढाथोकीले भने, 'त्यसो भयो भने हामीलाई कर तिर्न गाह्रो हुदैन ।' सबै तिर कर बुझाउँदै गर्दा महिना बित्ने र खर्च धेरै आउने व्यवसायीको भनाई रहेको छ । संघीय राज्यमा यसरी सबै क्षेत्रमा कर तिरेर व्यावसायीको हित नहुने भन्दै यो समस्या समाधानका लागि स्थानीय सरकारले चासो दिनुपर्ने व्यवसायीको माग छ । व्यवसायीको हत हितका लागि स्थापीत उद्योग वाणिज्य महासंघलाई समेत दोहोरो, खर्चिलो र भन्फटिलो कर प्रक्रियाको समस्या समाधानका लागि अनुरोध गर्ने निर्णय समेत संघमा रु.५ सय, औषधि व्यवस्था

बृहत स्वास्थ्य शिविर वस्ने बारे जरुरी सुचना

राप्ती समाज स्वास्थ्य सहकारी संस्थाबाट सञ्चालित राप्ती समाज अस्पताल सल्लेमा यहि मिति २०७६ असार १४ गते देखि १६ गते सम्म बृहत स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन हुने भएकोले समयमा रोगको चेक जाँच तथा उपचार गराई मौकाको फाईदा लिनुहुन विरामीहरुलाई सहर्ष जानकारी गराइन्छ । वि. आर डेन्टल हस्पिटल तुल्सीपुर दाङको प्राविधिक सहयोग वाट दाँत सम्बन्धि रोगको चेक जाँच तथा उपचार गरिने छ ।

- विशेषताहरु :**
१. महिला रोग विशेषज्ञ : Associated professor (Gynecologist) डा . अंकुर भन्डारी हाल कार्यरत (बयोधा हस्पिटल (Kathmandu))
 २. बाल रोग विशेषज्ञ : professor (pediatrician) डा . शजु अर्याल हाल कार्यरत . (Aananda wan leprosy Hospital Kathmandu)
 ३. नाक कान तथा घाटिरोग विशेषज्ञ : Associated professor डा. लोकेस पुरी (ENT सर्जन) हाल कार्यरत नेपालीज आर्मी हस्पिटल छाउनी काठमाण्डौ
- हाल अस्पतालमा कार्यरत डाक्टरहरु :
- डा . अरविन्द यादव (MBBS), डा. सुधिर कुमार श्रेष्ठ : BBS शिविरमा दिइने सेवाहरु :
 - OPD सेवा , २४ शै घन्टा आकस्मिक सेवा भिडियो x-Ray सेवा डिजिटल एक्सरे सेवा , मुटु रोगको लागि ECG सेवा,
 - २४ सै घन्टा फ्रामेशी सेवा,
 - आधुनिक ल्याब सेवा Analyzer Machine मेसिन वाट सोडियम पोट्यासियम क्यालिसियम र अन्य रगतको जाच गराईने ।
 - महिला रोग सम्बन्धि
 - बाल रोग सम्बन्धि
 - नाँक, कान ,घाँटी सम्बन्धि समस्याको चेक जाँच तथा उपचार,
 - हाँड जोर्नी तथा नसा सम्बन्धि
 - दन्त रोग
 - पुरानो तथा दिर्घ रोगीहरुको सफल उपचार ।
- शिविर बस्ने स्थान :** राप्ती समाज अस्पताल मुसिकोट नगरपालिका -१, सल्ले रुकुम (पश्चिम)
- मिति :** २०७६ असार १४,१५,१६ गते
- विरामी जाँचे समय :** विहान ८:०० वजे देखि बेलुका ५.०० वजे सम्म फोनवाट पनि नाम दर्ता गर्न सकिने छ । थप जानकारीको लागि फोन नं ०८८-५३०२२४ / ९८०६४५१७३८
- गणेश गौतम
(प्रवन्धक) राप्ती समाज अस्पताल सल्ले रुकुम

जनहितमा जारी सन्देश

- महिलाको उमेर कमिमा २० वर्ष पुगेपछि मात्र विवाह गरौं ।
- गर्भावस्था र सुत्केरी अवस्थामा पोषिलो खानेकुरा खाने गरौं ।
- गर्भावस्थामा कम्तीमा ४ पटक स्वास्थ्य जाँच गराऔं ।
- बच्चा दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको निगरानीमा स्वास्थ्य संस्थामै जन्माऔं ।
- बच्चा जन्मेको एक घण्टाभित्र आमाको विगौती दुध खुवाउऔं ।
- बच्चा जन्मेको ६ महिना सम्म आमाको दुधमात्र खुवाउनु पर्दछ ।
- बच्चा ६ महिना पुगेपछि मात्र पुरक आहारा खुवाउने गरौं ।
- बच्चालाई कुपोषणबाट जोगाउन पोषिलो खानेकुरा खुवाऔं ।
- सरसफाई गरौं, भाडापखाला, आऊ जस्ता रोगबाट बचौं ।

भुमे गाउँपालिकाको कार्यालय
रुकुम (पूर्व) ५ नम्बर प्रदेश नेपाल

बिहान खाली पेट पानी पिउनुका ९ फाइदा

आन्द्रा फलस : खाली पेट प्रशस्त पानी खादा पेटका विकार शौचमार्फत जाने र पेट सफा हुन्छ। यसले पाचन प्रणालीलाई पनि सहयोग गर्छ। तपाईंलाई एक बिहानै शौच आउदैन भने कम्तिमा दुई गिलास मन तातो पानी खाली पेट खाँदा खुलेर शौच आउछ।

शरिरका विकार फालिदिन्छ

तपाईं बाथरुम जाँदा शरिरका उत्तेजित र विकारलाई बाहिर फालिदिनुहुन्छ। जति धेरै पानी पिउनुहुन्छ त्यति धेरै विकार शरिरबाट फाल्न सहयोग पुग्छ।

भोक बढाउछ

नियमित खाना खानु महत्वपूर्ण हुन्छ। तर भोक लागेन भने के गर्ने? खाली पेट पानी पिउदा तपाईंको भोग जाग्न। बिहान उठ्ने वित्तिकै खाली पेटमा दुई गिलास पानी पिउनुहोस तपाईंलाई भोक लागिरहन्छ।

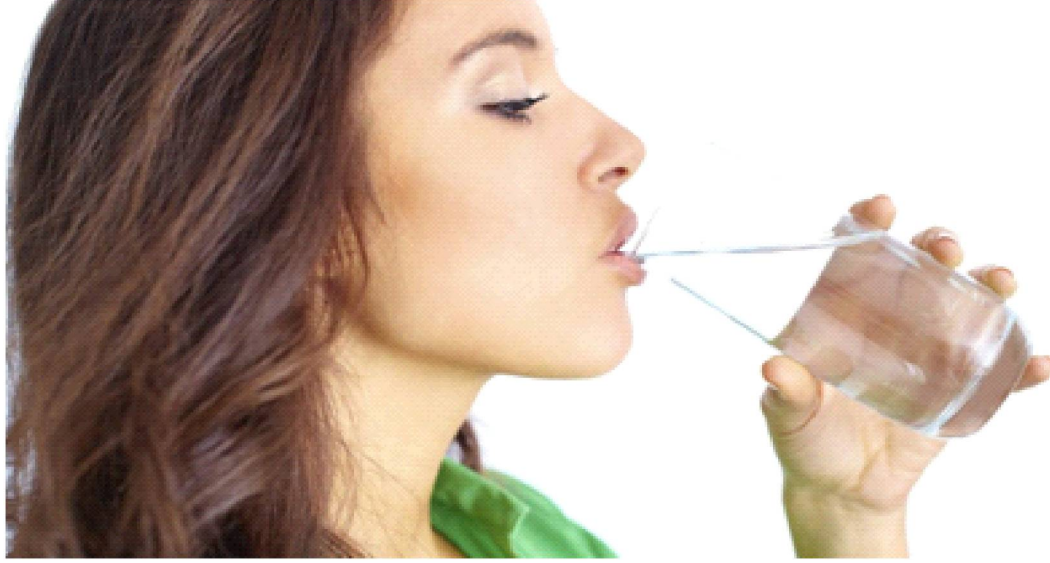
टाउको दुख्नुबाट बचाउछ

मानिसलाई बारम्बार टाउको दुख्नुको मुख्य कारण प्रयाप्त पानी नपिउनु हो। डिहाइड्रेसनको मुख्य लक्षण नै टाउको दुख्नु हो। तसर्थ बिहान उठ्नेवित्तिकै पानी खानु भयो भने यो समस्याबाट मुक्ति मिल्छ। टाउको दुख्नुबाट बचाउनको अतिरिक्त यसले श्वासको दुर्गन्ध र अन्य ब्याक्टेरियाको संक्रमणबाट जोगाउछ।

कोलोन सफा गर्छ

पानी पिउदा कोलोन सफा गरिदिन्छ। एक गिलास पानी खाली पेट खाँदा कोलोनमा जम्मा भएको लेदो र विकार सफा गरिदिन्छ।

पानी पिउदा पनि धेरै समस्याको समाधान हुन्छ। अधिकांश रोग पेटमा नै उत्पन्न हुन्छन् त्यसैले खाली पेटमा पानी खानुको अर्थ धेरै छ। यसको प्रमुख फाइदा पेट स्वस्थ बनाउनु हो। खाली पेट पानी खादा स्वास्थ्यमा फाइदा हुने तथ्य सर्वप्रथम जापानमा प्रमाणित भएको हो। प्राय जापानीले बिहान उठ्नेवित्तिकै चार गिलास पानी खान्छन्। पानी खाएको आधा घन्टापछि मात्र ब्रेकफास्ट लिन्छन्। यो वाटर थेरापीले उनीहरूलाई सक्रीय र स्वस्थ रहन मद्दत गरिरहेको छ। खाली पेट पानी खाँदा करिब ९० प्रतिशत रोगबाट बच्न सकिन्छ। यसमा पनि मनतातो पानी उपर्युक्त हुन्छ।

कोलोन सफा भएमा शरिरलाई आवश्यक पोषक तत्व शोषण गर्न सहयोग पुग्छ। तपाईंको कोलोन सफा भएमा समग्रमा सम्पूर्ण शरिर नै स्वस्थ हुन्छ।

मेटाबोलिजमलाई तीब्र पार्छ

यदि तपाईंले डाइटेड गर्दै हुनुहुन्छ भने खाली पेट पानी खानु उत्तम उपाय हो। पानी पिउदा कम्तिमा पनि २४ प्रतिशतले मेटाबोलिजमलाई बृद्धि गर्छ। यसको अर्थ तपाईंले चाँडो र प्रभावकारीरूपमा खाना पचाउन सक्नुहुन्छ। जसका कारण छोटो समयमा नै तौल घट्छ।

उर्जा बढाउछ

यदि तपाईंलाई अलिख लागेको छ भने एक गिलास पिउनुहोस। खाली पेट पानी खाँदा रगतका रक्त कोषिकाहरू चाँडो बढ्न सहयोग पुग्छ। जति धेरै कोषिकाको वृद्धि हुन्छ त्यति नै धेरै शरिरमा अक्सिजन प्रवाह हुन्छ। यसको अर्थ तपाईंमा एक प्रकारको उर्जा मिल्छ।

अनुहारमा चमक ल्याउछ

खाली पेट प्रशस्त पानी खादा अनुहारको चमक बढाउछ। शरिरमा जति बढी विकार र उत्तेजित तत्व हुन्छ त्यति नै तपाईंको अनुहारको छाला नराम्रो बनाउछ। तर प्रशस्त पानी खाँदा विकार हट्ने

चार किलोग्राम अफिम सहित एक पक्राउ

रेखदेख समाचार मुसिकोट

रुकुम पश्चिमका एक युवा लागु औषध सहित पक्राउ परेका छन्। भण्डे ४ किलो लागु औषध अफिम सहित आठबिसकोट नगरपालिका-१, रोकाजाका ३५ वर्षीय मनबहादुर बुढा पक्राउ परेका हुन्। उनको साथबाट ३ किलो ८ सय ५० ग्राम अफिम पक्राउ गरिएको छ। आठबिसकोट नगरपालिका-१४, छेपारेबाट शनिवार बिहान पौने ९ बजे बुढा अफिमसहित पक्राउ परेको जिल्ला प्रहरी प्रमुख प्रहरी नायव उपरीक्षक सुमित खड्काले जानकारी दिएका छन्। उनका अनुसार- 'गोप्य सूचनाको आधारमा खटिएको प्रहरी टोलीले बुढालाई पक्राउ गरेको थियो।' प्रहरीले सोधपूछ गर्ने क्रममा बुढाले उल्टै प्रहरी माथि हातपात तथा

ढुङ्गा प्रहार गरी भाग्न खोजेपछि प्रहरीले पेस्तोलबाट एक राउण्ड हवाई फायर समेत गरेको जनाएको छ। अफिम सहित भाग्न खोजेपछि बुढालाई हवाई फायर गरेर नियन्त्रणमा लिइएको डिएसपी खड्काले बताए। प्रहरीले बुढाको साथबाट ९ नौ हजार नेपाली रुपैयाँ, एक थान टर्च लाइट, दुई थान मोबाइल सेट र एक थान मुझाको जस्तो देखिने माला समेत बरामद भएको प्रहरीले जनाएको छ। घटनाको बारेमा थप अनुसन्धान भैरहेको र शंकास्पद अन्य ४ जना भागेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय रुकुम पश्चिमले जनाएको छ। उनीहरूको खोजी भैरहेको जनाएको छ। त्यसैगरी असार ४ गते लागु औषध सहित दुई जना पक्राउ परेका छन्। मुगुका लंक बुढा र जुम्लाका चक्रबहादुर शाही चार सय ग्राम अफिम सहित पक्राउ परेका हुन्।

'सामाजिक परिवर्तनका लागि राष्ट्रको पहरेदार' रेडियो गेमी त्रिवेणी एफ.एम.८४.३

बिहान ५ बजेदेखि राती १० बजेसम्म सूचना, समाचार र संगितको साथै सधै सुन्ने गरौं। साथै रेडियोमा सूचना समाचार र विज्ञापनको लागि सम्पर्क गर्नुहोला।

थप जानकारीको लागि

रेडियो गेमीत्रिवेणी एफ.एम.

मुसिकोट नपा. १ रुकुम फोन नं. ०८८-५३०२५०

जनहितमा जारी सन्देश

रुकुम जिल्ला २०७१ साल पौष ७ गते नेपालको १८ औं खुल्ला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा भई सकेको छ। भने सन् २०२० सम्ममा रुकुमको सम्पूर्ण गाउँपालिका र नगर पालिकाका साथै जिल्लालाई नै पूर्ण सरसफाई घोषणा गर्ने लक्ष्य रहेको हुँदा सम्पूर्ण रुकुम जिल्लाबासी दाजुभाई, दिदी बहिनीहरूमा तपशिलमा उल्लेखित पूर्ण सरसफाईका ६+१ सूचकहरू पुरा गरी साविकका गाविस तथा हालका वडा तथा गाउँपालिकाहरूलाई पूर्ण सरसफाईयुक्त घोषणा अभियानलाई सफल बनाउन सम्पूर्ण जिल्लाबासीहरूमा हार्दिक अनुरोध गर्दछौं।

तपशिल :

- १) योजना तर्जुमा तथा व्यवस्थापन
- २) चर्पीको समुचित प्रयोग (घरायसी, संस्थागत र सार्वजनिक)
- ३) व्यक्तिगत सरसफाई (साबुन पानीले हात धुने (घरायसी, संस्थागत र सार्वजनिक)
- ४) सुरक्षित पानीमा पहुँच तथा प्रयोग
- ५) सुरक्षित खानाको प्रयोग
- ६) घरायसी एवं संस्थागत सरसफाई
- ७) वातावरणीय सरसफाई

डिमिजन प्रमुख
खानेपानी तथा सरसफाई डिमिजन
कार्यालय रुकुम (पश्चिम)

ब्यक्तिगत घटना घटेको ३५ दिन भित्रै दर्ता गरौं

जन्मदर्ता भएपछि बालबालिकाको परिचय कायम हुन्छ। स्कूल भर्ना गर्न, नागरिकताको प्रमाण पत्र प्राप्त गर्न लगायतका कामको लागि जन्मदर्ता उपयोगी हुन्छ। त्यसैले बच्चा जन्मेको ३५ दिन भित्र आफ्नो वडा कार्यालयमा गई निशुल्क जन्मदर्ता गरौं। साथै विवाह, बसाईसराई, मृत्यु र सम्बन्ध बिच्छेदका घटनाहरू समेत ३५ दिन भित्र दर्ता गरी समयमा नै प्रमाण पत्र लिई हुक्क बनौं।

सानीभेरी गाउँपालिकाको कार्यालय रुकुम (पश्चिम)
कर्णाली प्रदेश नेपाल

प्रो.नवराज ओली

९८६६९६६५२२
९८०३५०८८५२

निराजन गार्मेन्ट एण्ड सप्लायर्स

मुसिकोट नगरपालिका १ कालिका मन्दिर अगाडी

रुकुम (पश्चिम)

हामीकहाँ विभिन्न किसिमका बोर्डिङ, स्कूलका ड्रेस, गेमसर्ट, ट्रयाक सुट, लेडिज एण्ड जेन्स जकेट सर्ट,टिसर्ट, टाइबेल्ट, सुइटर, ब्याग, स्कूल ब्याग लगायतका विभिन्न किसीमका आधुनिक कपडाहरू निर्माण गरिन्छ।

बढी सुन्दर भएको भन्दै महिला माथि कारवाही

सुन्दर देखिने चाहना कसलाई हुँदैन र ? तर कहिलेकाहीँ धेरै सुन्दर हुँदा पनि दुख पाइने रहेछ ।
उरुगेको पेसेन्दु सहरमा हालै यस्तै घटना भएको छ । त्यहाँ अहिले एकजना सुन्दर महिला र ट्राफिक पुलिस चर्चाको केन्द्रमा छन् । समाचार अनुसार हालै उक्त सहर मा ती सुन्दर महिला बाइक चलाएर आफ्नो गन्तव्यतर्फ जाँदै थिइन् । उनलाई बीच बाटोमै ट्राफिक प्रहरीले रोक्यो र जरिवानाको रसिद काट्यो । ती महिलालाई ट्राफिकले जरिवाना तिराउनुको कारण भने रोचक रहेछ । महिला बढी सुन्दर भएका कारण सडकमा रहेका अन्य यात्रु तथा चालकहरुको ध्यान भड्किन सक्ने र दुर्घटना हुनसक्ने भन्दै उनलाई जरिवाना गरिएको रहेछ । ट्राफिक प्रहरीले ती महिलालाई जरिवानाको रसिद मात्र काटेनन्

स्पेनिस भाषामा 'आइ लभ यू'समेत लेखे । जब ती महिलाले आफुले पाएको उक्त रसिदलाई सोसल मिडियामा शेयर गरिन् तब त्यसले ठूलै तहका मच्चायो । धेरै मानिसले ट्राफिक पुलिसको आलोचना गरे र महिला माथि हिंसा गरेको जिकिर गरेका छन् । यो घटनाबारे प्रहरीको माथिल्लो निकायले जाँचबुझ गरिरहेको बताइएको छ । यदि ती ट्राफिक प्रहरी दोषी पाइएमा उनलाई निलम्बनको कारवाही हुनसक्ने समाचारमा उल्लेख छ । एजेन्सीको सहयोगमा

लामो खडेरीका कारण रोपाई हुन नसकेको रुकुम पश्चिमको छिन्नखेत । असार पहिलो साता विन्दा पनि रुकुममा रोपाई सुरु हुन सकेको छैन । तस्वीर : रेखदेख

खुल्ला बीउ होईन, यर्थात संकेत पत्र भएको बीउ छरौं अन्नत बीउको उत्पादन र व्यवसाय गरी आम्दानी गरौं ।
मिति २०७६ जेठ महिनामा रुकुम जिल्लामा कारोबार भएका विभिन्न कृषिजन्य वस्तुको थोक मुल्य विवरण :

सि.नं.	वस्तु	ईकाई	मुल्य रु.
तरकारी बीउ तर्फ			
१.	मुला मिनोअली	केजी	१९०।
२.	मुला चालिस दिने	केजी	१९५।
३.	केराउ	केजी	१२५।
४.	खमल रायो	केजी	२३०।
५.	चौमासे सिमी	केजी	३००।
६.	प्याज रेडक्रियोल	केजी	१२००।
७.	चम्सुर	केजी	२००।
खाद्यान्नको उन्नत बीउ तर्फ			
८.	मकै रामपुर कम्पोजिट र अरुण २ र ४	केजी	४८।
९.	मकै मनामना ३ र देउती	केजी	४५।
१०.	धान सबै जात	केजी	४५।
११.	गहुँ सबै जात	केजी	४८।
मासु तथा दुधजन्य पदार्थ तर्फ			
१२.	दुध	लिटर	६०।
१३.	दही	लिटर	७०।
१४.	घ्यू	केजी	६००।
१५.	छुपी	केजी	६५०।
१६.	खसीको मासु	केजी	६५०।
१७.	बोईरल कुखुराको मासु	केजी	३५०।
१८.	लोकल कुखुराको मासु	केजी	७५०।
१९.	पनिर	केजी	५००।
२०.	बर्फी	केजी	५००।
२१.	खुवा	केजी	५००।

किसानको लागि उन्नत बीउ वीजन कार्यक्रम/कृषि उद्यम केन्द्र/रुकुम उद्योग वाणिज्य संघ जिल्ला लगानी द्वार कार्यालय रुकुम पश्चिम

जनहितमा जारी सन्देश

जातीय भेदभाव कानूनी अपराध हो ।
कसैले पनि जातीय भेदभाव तथा छुवाछूत गर्न वा गराउन हुँदैन, यदि गरेमा जातीय भेदभाव तथा छुवाछूत (कसूर र सजाय) ऐन २०६८ बमोजिम कसुर गर्ने व्यक्तिलाई तीन महिनादेखि तीन वर्षसम्म कैद वा एक हजार रुपैयाँदेखि पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुबै सजाय हुनेछ ।

**त्रिवेणी गाउँपालिकाको कार्यालय रुकुम (पश्चिम)
कर्णाली प्रदेश नेपाल**

शरीर मात्र स्वस्थ भएर पुग्दैन मन पनि स्वस्थ हुनुपर्छ -

एक्लै बस्न रुचाउने, मन आत्तिइरहने, अरुको कुरा सुन्दैमा भर्को लाग्ने, निद्रा नपर्ने वा बारम्बार आत्महत्याको विचार आएमा

अचानक मुर्छा परेर बेहोस हुने, हात खुटा अररो (कडा) हुने र मुखबाट फिँज निस्किएमा ...

डराउने, आत्तिने, रुने र स्कूलमा एकपछि अर्को गर्दै बेहोस हुने समस्या देखा परेमा

बालबालिकामा पनि टोलाउने, बढी चक्कक् गर्ने, डराउने, चुप लागेर बस्ने नसक्ने ... जस्ता समस्या देखिएमा

नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा उपचार र मनो-परामर्शका निम्ति तुरुन्तै लैजाउँ ...!

एन. प्याफ. रुकुम

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, रुकुम

यु.एम.एन

आफ्नो अधिकारको खोजी गर्दा अरुका अधिकार एवम् प्रचलित ऐन नियम कानूनको पनि ख्याल गरौं ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधी मन्त्रालय
सूचना तथा सञ्चार विभाग

